

CULTURA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și săteni 200 Lei
autoritățile sătești 300
instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei fol.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 16.

BUGUREȘTI, 21 APRILIE 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr. 16

ANUL IX, Nr. 275.
Apare în fiecare Duminică

NEROZIE ȘI ÎNDRĂZNEALĂ

Ar urma ca mai măsurat să fie, în părțile și vorbele lui, omul care n'a avut prilejul să învețe multe, care nu poate ști multe și care totdeauna e nevoit să se sprijine mai mult pe părerea altora. Și dimpotrivă, ar urma ca mai hotărât în spusele lui, mai încredințat pe el însuși să fie omul care a putut învăța mai multe și-și dă seamă mai bine ca altul despre taina lucrurilor.

Cu toate acestea de câte ori lucrurile stau pe dos! Te înflinești cu oameni care n'au avut prilejul să învețe carte sau cu unii care au învățat, dar acum se în de altele și nu mai înaintează pe căile înțeleșului mai adinc. Alții, apoi, nici nu-și dau seamă câtă adincime se află în lucrurile socotite cele mai ușoare de înțeles. Și totuși, mulți din aceștia, când se aștern la vorbă despre fel de fel de chestiuni, se rostesc cu o tărie, cu o încredere, cu o siguranță care te pun pe gânduri.

Pe când celce a învățat nu se rostesc până nu se gîndesc, fiindcă își dă seamă câtă răspundere ai pentru orice părere pe care și-o dai, cât trebuie mai întâi să-ți socotești starea de lucruri, și apoi să te rostești, ca un om care și dă seamă de multe chichite care scapă minții grăbite; omul fără pătrundere leapădă ușor toate acestea și-ți trîntește părerea lui fără pășare. Pe foarte mulți îl vezi că vorbesc parcă ar decrera; pe alții că-și rostesc cu trufie celace ei numesc «convingere» lor.

Convingere! Dar cum ai ajuns, o omule! să ai o convingere? Te-ai silit să ajungi la ea? Muncit ai într'un chip oarecare să aduni fel de fel de amănunte, care să lumineze chestiunea, să te suli pe ele ca pe niște trepte și să poți spune că ai ajuns la o convingere? Luat ai mai întâi fel de fel de mășuri prin care se poate forma o convingere?

Ah! cât de ușor rostesc unii cuvîntul «convingere», și totuși cită sfială trebuie să ai de a nu vorbi ușuratec! Căci toată această trăsătură pe care o întîlnim des este o dovadă de ușuratețe în sinul vieții noastre. Oamenii vorbesc prea ușor.

Lipsa de învățătură se și răzbuună în felul acesta. Oamenii aleargă mai mult după

certificate că au isprăvit școala decît după carte. El nu-și dau seama ce nerozii spun și de acela, unde ar trebui să stai să cumpănești, ei își trîntesc cu tărie părerea lor, că e «convingerea» lor, ca și cum convingerile se găsesc pe ulițe, ca grăunțele la negustor, și nu trebuie să fie roada cercetării și a gîndirii încordate a omului!

De câte ori nu vezi oameni care spun curate tîmpenii ori rostesc vorbe nerumegate, prinse din zbor, dar le spun cu inima umflată, ca și cum toată viața n'ar fi gîndit decît la acestea, și sunt prea întemeiați în ele. Mai cu seamă omul ajuns e om care te turtește cu părerile lui, omul care s'a silit sus pe scările vieții, omul cu izbînzil ușoare, omul bogat, deci omul care privește mărș peste alții și e plin de el însuși.

Se rostesc ușor mai cu seamă oamenii care nu știu ce e învățătura și privesc cu neînțelegere sau cu dispreț asupra ei. Omul vrednic însă, omul cu pricepere, omul care înțelege ca orice face să facă bine, e mai măsurat și mai cu grijă. Îndrăzneala în trîmbițarea de păreri pentru care n'ai muncit ca să îți le alcătuești și pentru care nu ești pregătit, de fapt e nerozie, pentru că nu poți săvîrși bine lucrurile pentru care nu ai unelte de a le face. În materile de păreri și convingeri, unealta este mîntea și învățătura. Dacă le ai lăsat după ușă ori nici nu te uiți cu drag la ele, nu te repezi a spune ce crezi tu, pentru că repezeala e îndrăzneală, iar părerea dată fără altă pregătire decît a îndrăznirii de fapt este o nerozie. Și dacă cel chibzuit și măsurat nu-și dă ușor părerile lui, de fapt vede șubrezina părerilor tale și e cu puțință că și te spune și atunci rămîi de rușine.

Ah! ce sînt e cuvîntul Domnului Hristos: Pentru tot cuvîntul desert pe care oamenii îl vor grăi, au să dea seamă de dînsul în ziua judecării (Matei 12,36). Și citi sunte celce vorbesc desert, vrute și nevrute! De acela se vede Românul are atîtea rostiri pentru acest păcat: a vorbi de clacă; a vorbi moși pe groși; a vorbi în dodii; a vorbi treanca fleancă; verzi și uscate, și cite altele! De acela mai întîi chibzuală și apoi vorba.

Arhim. SCRIBAN

Insăilături din gînd

De ne-am putea uita — cu microscopul — și la sentimente, socotesc că și în cele mai adânci — în aparență — am descoperi: Microbul prefăcătoriei.

Prin mijloace diferite putem s'ajungem la bagății, la idealuri etc.; greutatea însă nu stă într'aceasta, ci într'a găsi și mijlocul d'a le păstra.

Poetul să cânte pe lira sa fără a se preocupa de celace zice și face lumea, când îl citești, dar în tot minutul el să caute a pune pe coarde: adevărul etern, care e la fel pentru toate sufletele. Atunci inspirațiile sale n'au nevoie de explicațiuni; iar generațiile, îl trece între poezii, așezându-l pe cap coroana de lauri și pe frunte: Nimbul Nemuririi.

Poesia modernă e costelivă, stearpă de idei, goală de idealuri mărețe și de sentimente sincere; subiectele poezilor avînd toate nevoie de explicare și de răbdare încordată, spre a le înțelege; tocmai din această cauză ele înmormîntează poezii: futuriști, cubiști, decadenți etc.

Obșteilor se datorrește salvarea Capitollului; femeilor române și învățătoarelor: Salvarea Patriei.

S M A R A

Mitropolitul Andrei Baron de Șaguna

DESPRE AUTORITATE

Citesc, cu o întîrziere pe care o justifică numai îndeletnicirile mele de osidnic în trale scrisului, o carte despre «Cele două Marie» ale războiului cel mare. Sunt așezate două cite două, față în față, lamuriile celor care au condus bătăliile.

Despre întîia Marid, aceia care a tăiat avîntul german în 1914 scriu Kronprințul și Joffre, despre cea de a doua, din 1918 care a însemnat prăbușirea imperialismului prusac și libertatea popoarelor din lume, scrie pe deoparte Foch marele comandant mort zilele trecute și pe de alta Ludendorf, cel care a fost spiritul neastîmpărat al puterilor germane.

Și din toată cartea nu vreau să rețin decît constatarea teribilă a lui Ludendorf că a considerat războiul ca pierdut, din clipa în care aliații au înfăptuit Comandamentul unic, adică din ziua în care toate comandamentele de armată națională au cunoscut și recunoscut autoritatea supremă a unei voințe, A lui Foch... Căci în definitiv ce lipsea armatelor aliate pînă în momentul «Comandamentului unic». Superioritatea numerică avuseră (și tocmai în timpul luptei de pe Marna nu o mai aveau, că se prăbușise frontul rusesc) curaj, pasiunea de a învinge aveau de asemeni într'un chip neegalat bună voie de ajutor reciproc, iarși da; iar armament ca în luptele de pe Somme poate că n'au avut nemții niciodată. Atunci care e cauza pentru care aliații erau cât pe aci să piardă războiul? care e cauza care a prelungit ostilitățile la nesfârșit, care a făcut ca patru ani să curgă neîntrerupt sînge? Lipsa unei autorități respectate și care mai ales să știe să se facă respectată.

Incheiam cetitul cărții tocmai în vremea când comuniștii noștri manifestau la Timișoara trăgînd din dosul unui grup de copii, puși în față ca să le aperse infama lașitate, cu revolverele, în poliția îmbrăcată în uniforma statului și în vremea când cețeam fraudele de zeci și zeci de milioane în dauna fiscului.

Statul nostru e înconjurat de atăți dușmani, care n'au posibilitatea unui război pe față și se silesc să-l înlocuiască printr'o măcinare zilnică într'o bunăvoință care unește pe comunistul rus, cu graful maghiar și cu grădinarul bulgar. Noi românii trebuie să avem neapărat în minte că nu putem rezista decît prin statul nostru organizat. A lipsi acest stat de autoritate e a lua unui șir de mărgele, sfoara care le leagă unele de altele.

Fără o ascultare deplină a ordinilor celor care au răspunderea conducerii în seamă haosul. Din nimic se poate provoca o panică în armata lipsită de autoritate. Din nimic, de la o simplă glumă de intrunire mahala-gască, poate eși o catastrofă. Orice atac al autorității trebuie principal înăbușit, adică atunci când prin el însuși nu ar avea cine știe ce gravitate. Simplele glume de revistă și gazetă, articolele scrise în doi peri, caricaturile cu intenție sunt ele înșeși periculoase și trebuie găsite maniere dulci ca

să fie oprite. Autoritatea trebuie să fie respectată pentru ideea ei însăși.

Dar pe de altă parte când am văzut halul în care unii funcționari români își bat joc de acest stat («cei cu fiscul» dar mi-am mai amintit de atătea mai de autorități și fapte) mi-am zis: Cum e posibil ca acești oameni să fie atât de lipsiți de răspundere? Ei sunt reprezentanții direcți ai voinței statului românesc? Cum pot ei să lucreze împotriva acestui stat? Nu-și dau seama ce lovitură dau autorității? Și mai ales întovărășindu-se cu minoritarii...

Pe urmă lăsînd să se comită atătea nedreptăți menite să se formeze convingerea, în sufletul mulțimii, că statul e nedrept, că e cu unii murmă și cu alții ciumă, că numai cei slabi și neprotejați tăebue să plătească, nu subminează acești funcționari prin purtarea lor autoritatea?

De la mic la mare trebuie să ne gîndim bine la acest lucru.

Camil Petrescu

Mi-e drag

Mi-e dragă holda 'n legănat,
Mi-s dragi și păpușoi,
Iar seara, când mă las spre sat
Cu plugul și cu boii,

Mi-e drag în cale mi să 'ntîlnesc,
Fetițele de mînd,
Venînd, cu vedrele pe cap,
Răzînd, de la fîntîna.

Și dintre ele să opresc
Pe una, ce mi-e dragă,
Ca amîndol să povestim
Ce facem ziua 'ntreagă.

Și pe furș, să strecurăm,
Câte-un sărut fugar.
Mi-e drag de gile și de plug,
Mi-e drag de boi și car.

Paul B. Marfan

Organizarea Muncii Culturale

Necesitatea unui congres general al Asociațiilor culturale din România

Unitatea neamului nostru întregit este și trebuie să fie grija de căpetenie a bărbăților de stat și a oricărui bun Român.

Românul—astăzi, mai mult ca oricînd — are nevoie de apostoli și luptători convinși și înflăcărați pentru cauza românească.

Față de curentele haotice de după război, care îngreuează, ba chiar și împiedică pe unele locuri unificarea sufletească și consolidarea românismului ca și pentru o cât mai intensă promovare a culturii în masele poporului, toate Asociațiile culturale de pe întinsul țării sunt datorate să se cunoască unele cu altele și să se unească în vederea întocmirii unui plan de activitate bine chibzuit.

Este absolută nevoie de un mers paralel, de o coordonare a muncii astfel ca toate forțele și mari și mici—societățile culturale cele mai puternice, ca și cele mai modeste — să lucreze simultan și să se unească în sensul ca, pentru scopul cel mai urgent și în o anumită vreme, să se degajeze maximum de efort.

Este necesar o unificare a tuturor curentelor, a tuturor idelilor, a tuturor aspirațiilor sufletești care vîin în serviciul culturii și a ideii naționale.

Programul activității tuturor acestor asociații culturale trebuie să prevadă:

1) Cultivarea sentimentului național pentru unitatea națională. Înfrățirea sinceră a tuturor cari trăesc pe pămîntul românesc: Români, Greci, Turci, Sași, Unguri, Evrei etc., sunt de o potrivă de buni Români, dacă se supun legilor țării, muncesc în interesul și pentru prosperarea ei, își iubesc țara pe care o locuiesc și în orice moment sunt gata să se sacrifice pentru binele ei.

2) Cultivarea sentimentului religios, pentru înrădăcinarea unei morale sănătoase, bazate pe muncă, pe cinste, pe supunere, pe respect, pe adevăr, pe dreptate, pe frumos.

3) Cultivarea sentimentului solidarității. Traul oamenilor în societate — zice Leon Bourgeois — este un fapt de ordin natural, anterior simțămîntului lor, superior voinței lor. Omul nu poate să se sustragă materialmente și moralmente asociației umane. Omul izolat nu poate exista. Omul, trăind în societate și neputînd să trăiască fără de ea, este în orice moment un debitor față de societate pentru foloasele ce le tragem din fondul societății, pentru serviciile ce le primim din partea societății.

4) Popularizarea științei după loc și profesioni, etc. Desigur, programul unei astfel de activități nu se poate cuprinde în enumerarea câtorva puncte. El este tot atît de vast, după cum vast e domeniul indeletnicirilor omenești.

Paralel cu influența pe care școalele o exercită asupra elevilor. Asociațiile culturale nu vor întîrzi să cultive familia, întrînd în sînul ei morala cea adevărată, bazată pe spiritul de muncă, de cinste, de justiție, de solidaritate. Numai așa școala și asociațiile culturale grăbesc progresul cultural al unei țări și o așează astfel în rîndul țărilor civilizate.

Asociațiile culturale, născute din inițiativă particulară, au și înalta chemare de a veni în ajutorul statului în sensul de a ușura buna lui conducere, buna lui guvernare. Avem legi bune cu tăle și înțelepciune făcute; n'au avem însă oameni care să le execute. Și, afirmînd aceasta, îmi iau curajul că arunc vîina nu pe conducătorii statului, căt mai ales pe cetățenii cari — din lipsa lor de pregătire cetățenească — îngreuează aplicarea legilor și regulamentelor.

În țările unde educația cetățenească e o realitate, nici nu-și permite să ceară conducătorilor: hatăruri, nedreptăți, ilegalități. Acolo nu se aduce nici cea mai mică jignire meritului, muncii și cinstei.

Educația cetățenească și formarea unei sănatoase opinii publice să fie obiectul unei importante preocupări a tuturor Asociațiilor culturale.

Pentru ca toate forțele culturale, răspîndite pe tot cuprînsul țării, să poată fi cu adevărat folositoare neamului nostru, pentru ca toți muncitorii pasionați și devotați intereselor țării noastre, din a căror inițiativă s'au născut asociațiile culturale, să poată avea satisfacția de a vedea cu un ceas mai de vreme roadele ostenețelor lor, pentru ca poporul nostru bun și înțelept și dornic de lumină să poată avea la timp îndrumarea și statul cel bun, de care are absolută nevoie, socotesc ca o imperioasă necesitate organizarea muncii culturale din țara noastră.

Și cum această organizare nu poate și nici nu se cuvîne să o facă alții în afară de muncitorii pricepuți și devotați acestei cauze, pentru acest motiv, chemarea tuturor acestor forțe naturale la un congres general este glauol conștiinței care nu mai îngădue ca o muncă atît de necesară și folositoare țării să fie zădărnicită din cauza lipsei unui plan de activitate și atătea energii să se cheltuiască de prisos.

Acest congres va procura cele mai plăcute satisfacții sufletestii tuturor muncitorilor culturali de pe tot întinsul țării; satisfacția de a se cunoaște unii pe alții și de a se cimanta legăturile sufletestii între toți acești muncitori cari cugetă și simt la fel pentru binele Patriei și Neamului românesc.

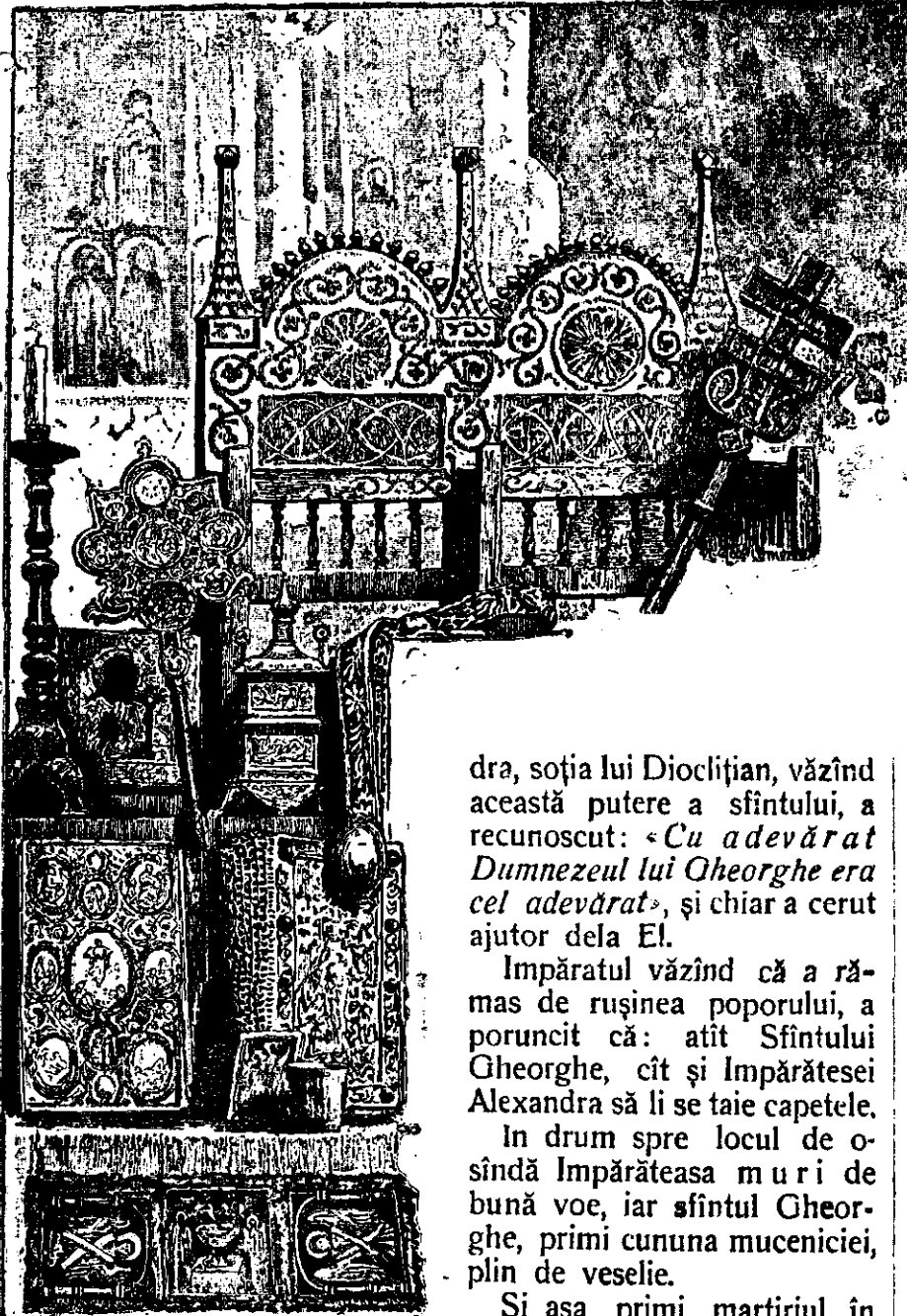
Asociațiile ce vor avea loc cu ocazia acestui prim congres al Asociațiilor culturale din țara noastră va înțera întreaga țară prin noutatea lor, prin importanța comunicărilor ce se vor face privitor la o muncă pe cât de grea pe atît de puțin cunoscută chiar multora din acel pentru care binele țării este o sfîntă dorință a lor.

De la acest congres cultural nu vor lipsi desigur marți cărturari ai neamului nostru, cari nu vor evita să la parte activă la desbaterile acestui congres, menit să soluționeze una din cele mai importante probleme ale neamului nostru: unitatea națională și consolidarea românismului. Am ferma convingere, că acest congres general al asociațiilor culturale va fi salutată cu mult entuziasm și cu multă bucurie de toți bunii Români.

ȘERBAN POPA

Președintele Ateneului Popular «Dr. C. Angelescu» din București

Sfântul Gheorghe

Frații Creștini,

Biserica, a așezat ca fiecare zi să fie în amintirea unui sfânt. Aceasta pentru că noi să ne aducem aminte mai des de patimile și suferințele acestor martiri și spre a ne putea pregăti și noi pentru mintuirea sufletelor.

Astfel, multe figuri însemnate, mulți bărbați serbează biserica noastră, care și-au dat viața pentru Hristos și Evanghelia.

Așa, dintre toate aceste persoane bisericesti, ziua de 23 Aprilie este închinată Sfântului Mare Mucenic Gheorghe.

Născut în Capadochia Palestinei în anul 296, dintr-o familie însemnată, a rămas orfan de tată de mic. A fost însă crescut de mama sa, care i-a dat o creștere foarte bună în frica lui Dumnezeu.

Cind ajunsese însă mare, își alege cariera de militar, unde se arată foarte devotat, pentru care motiv a fost și înaintat la gradul de comandant de corp de armată, apoi de șef al armatei romane, de sub împăratul Dioclițian.

Împăratul însă a pornit prigoană contra creștinilor, căroră Sfântul Gheorghe le luă apărarea și mărturisind chiar înfași el că e creștin.

De aici, dela această mărturisire sinceră a Sfântului, încep prigonirile și pentru el. Astfel prima sa pedeapsă a fost aruncarea în temniță, unde i s'a pus pe piept o piatră mare spre a fi strivit.

Văzind păgini că sfântul n'a pățit nimic, l-au legat pe o roată mare și sfîșiat de fiarele ei ascuțite; însă prin puterea credinței ce o avea, a fost vindecat de răni.

La vederea acestor minuni mulți păgini s'au făcut creștini și însăși împărăteasa Alexandra a crezut în Domnul Hristos.

Apoi a fost aruncat într-o groapă cu var nestins, s'a turnat apă peste var și varul s'a stins fiind el acolo; dar a eșit nevătămat.

A fost încălțat cu niște cisme, care aveau înălțime cuie lungi, ascuțite și a fost pus să fugă, apoi a suferit bătăi cu vine de bou, făcându-i corpul numai răni, însă se vindeca numai decit.

Împăratul văzind că nu-i poate face nimic, care să-l vatame, porunci unui vrăjitor să-i facă o otrăvă puternică, dar n'a avut nici aceasta, vreun efect asupra sfântului.

Sfântul Gheorghe apoi prin rugăciunile sale, a făcut ca toți idolii păgini ce erau acolo să fie sfărâmați.

Însăși împărăteasa Alexan-

dra, soția lui Dioclițian, văzind această putere a sfântului, a recunoscut: «Cu adevărat Dumnezeu lui Gheorghe era cel adevărat», și chiar a cerut ajutor dela el.

Împăratul văzind că a rămas de rușinea poporului, a poruncit că: atît Sfântului Gheorghe, cit și împărătesei Alexandra să li se taie capetele.

În drum spre locul de oșindă împărăteasa muri de bună voie, iar sfântul Gheorghe, primi cununa muceniciei, plin de veselie.

Și așa primi martiriul în ziua de 23 Aprilie, iar biserica, aceasta serbează în această zi.

Frații Creștini,

Care muritor din ziua de astăzi ar fi în stare să-și lase ranguri și averi și să urmeze lui Hristos? sau care ar fi acela, ce și-ar da viața pentru El?

Cine ar putea să părăsească bunătățile lumii acesteia pentru mintuirea sufletului său?

Bine ar fi, ca aceste puține cuvinte despre viața sfântului Gheorghe să fie pururea în mințile noastre și cînd ar fi să întîmpinăm și noi în viață necazuri și dureri pentru Hristos, să le suferim, căci numai atunci ne vom mintui.

V.

COLȚUL LITERAR

POVESTE...

de I. DOGARU

Din înălțimi se cerne o ploaie de raze blânde, moi, ca niște soapte îndepărtate. Un soare vesel, primăvăratec a izbucnit în hohot de răs la vederea pomilor înfășurați în alb imaculat. Voalul de nuntă a prințesei Primăvara, din petalele căruia se răsfîrînge un parfum dulce, s'a împrăștiat ca un crainic vestitor.

Două rândunele în svon săgetător, au sburat să aprindă candela stînsă, simbol al reînvierii. Narcis uluit de atîta albeață privește uimit; doar din cînd în cînd intrerupe mirat:

— Ce frumos! Ah, ce frumos!

Pe banca rezemată de caisul bătrîn, întins cu fața în sus, se pierde molatez, în apă fără fund a cerului sinelii.

— Tată, vreau să-mi spui o poveste!

Poveștile îi plac numai afară. În casă n'au farmecul largimii; spațiul determinat de cei patru pereți, în aparență, îi limitează imaginația. În grădina crainicii închipuirii, aleargă fără preget, pe domeniul fermecat al fanteziei.

— Să-mi spui o poveste cu Zână și flori de zarzăr; dar fără uricuosul de Smeu, sau Balaurul spurcat...

— Bine, Narcis la comandă să închipuim un basm...

De sus petale în zigzaguri domoale plutesc smulse de sărutul veselului Zefir. Nourii anemici se urnesc agale pe

Dureri nemîngîiate

Viața aceasta pe care o trăește omul, are de întîmpinat fel de fel de piedici; unele mai ușor de înfruntat, altele mai greu, după cum e starea omului. Așa, lupta pentru existență e dusă cu mare simțire de cel sărac, cel ne avut, pe cînd cel bogat nici nu o simte.

Apoi, cel ce a mai avut o oarecare stare, dela părinți sau dela rude, îi va fi mai ușor să-și procure cele necesare ale vieții; pe cînd cel ce a rămas gol dela părinții lui, fără nici un ajutor, fără pregătirea intelectuală măcar, cum își va putea oare câștiga existența? Sigur, va putea răspunde cineva; sint atîtea treburi de făcut la o gospodărie bine întocmită, încît fiecare va putea intra și câștiga o bucăciță de piine.

Da! dar uite ce s'a întîmplat, nu în altă parte, ci chiar aici în Capitala țării din pricina lipsei de hrană.

Doi bieți oameni, care se ocupau cu cărutul gunoierilor de pe la casele locuitorilor și cum obișnuiau să caute rămașițele aruncate din cotiugă cu deamănuntul, au găsit o pungă strînsă mai cu îngrijire, în care se găsea puțin mîlai.

Cum foamea, care este cel mai mare necredincios și dușman al omului, nu-i lăsa în pace pe acești doi nefericiți, i-au îndemnat să ia acest mîlai și să facă dintr'însul un pușoi de mămăligă... Care a fost însă urmarea după mîncare? Amîndoi gunoierii au murit, căci mîlaiul era stricat, avea în el o otrăvă.

Iată deci ce se poate întîmpla, din cauză că nu ai cu ce trăi. Dar cu ce greșiseră bieții muncitori? Nu le ajungea ce câștigau? Dă! așa trebuie să fie; căci poate aveau acasă copii și soție de hrănit, bani luau puțini, așa că preferau, să lase lefușoara acasă să nu piară soția și copiii de foame, iar ei să-și caute hrana, scormonind gunoaietele cînd le descărcau și stringînd resturile, pe care le credeau mai bune, din grămada de gunoi.

Sacrificii mari și nimeni nu se gîndește la aceștia. Ia să fi fost niște Miss-uri fără pic de morală, să fi văzut atunci

cum curgeau din toate părțile fel de fel de bunătăți. Dar așa!... niște bieți muncitori cinstiți, care alergau de dimineață pînă seara prin ploae și vînt, fără a le da nimeni nici o atenție.

Dar, cîți nenorociți din aceștia mai sint, căroră nu le poartă nimeni de grijă?! Invalizi de război, într'un hal de plîns, la care nimeni nu se uită ci-i privesc cu dispreț; orfani, văduve, la fel sint priviți.

Mi-a fost dat să văd în iarna aceasta o scenă cu totul emoționantă. Veneam din oraș spre casă și pe drum întîlnesc un erou. Hainele militarești ce le avea pe el erau rupte. Piciorarele erau de lemn, sprînjinite pe două cirje. Din cauza gerului, miinele îi erau amorțite, iar el abia mai putea cere mila dela trecători. Ici colo, doar cite unul de-l mai miluia cu cite un ban. Și el stătea locului cu ochii către decorațiile ce-i atîrnau pe piept, singura lui mîngîiere și răsplătă după ce a făurit România Mare.

Acuma, după ce am văzut și aceasta, ce să mai zicem? Dacă nu este cine să dea un ajutor acestora, care cu singele lor au apărut acest pămînt sfînt, ce să mai zicem de alții, sau de acești doi sărmani gunoieri, cari au vrut să-și potolească și ei foamea cu ce au găsit, căci o nădejde din altă parte nu aveau.

Ar trebui să se ia măsuri ca să se înceteze cu lucruri de felul acesta, care sint spre rușinea noastră. Noi, țară numită modernizată deacum, să ne vedem, pe cei ce ne a părat cu singele lor scump, pămîntul, credința și limba, cerșind mila dela cei ce n'au fost în stare să-l apere?

Asta nu se poate!

Deci, se cere mai multă îngrijire de cei săraci. Să ne interesăm pe cit e posibil de ei, să-i ajutăm și noi cu cit de puțin. Să mai lăsăm luxul modei la o parte, dacă voim să fim priviți bine de toți și mulțamiți. Numai atunci vor înceta asemenea întîmplări, care sint spre rușinea noastră.

Adina Dlac. Fussu

Mama ca factor educativ al poporului

Cel dintăi cămin sau loc unde ne-am născut și am văzut searele pentru prima oară, a fost și este, căminul familiar sau casa părintească. Aci în acest cămin, am văzut multe, am pățit multe, ocrotindu-ne mai mult ca oricine dintre ai casei, acela ce poartă scumpul și nobilul nume: «mama». Cătă valoare morală, are acest cuvînt, cînd îl pronunțăm. Ce nu poate face, ea în familie, numai inimă să aibă și ea poate da copiilor săi, elementul cel mai scump, — «educația», adică creșterea copiilor, după anumele condițiuni.

Dar toate acestea unde se pot căpăta? Desigur numai în familie. Familia este cea dintăi instituție, unde ține pe copil și l crește. După familie, vine a doua instituție «școala». Punem întrebarea. În familie, cine poate sădi în copil calitățile sau defecte? Cine stă mai mult în casă și observă toate apucăturile, sau pornirile copiilor? Răspunsul este: «mama». Dacă mama este un element bun, sigur că și fiica sa, va avea părțile mamei. Mama la gura sobei, cînd stă cu fiica pe genunchi are ocazie să sădească în sufletul ei multe calități. Așa de exemplu cînd va povesti copilului povești cu caracter religios ca; vinderea lui Iosif, pilda samaritanului milostiv, patimile, moartea și răstignirea lui Iisus, suferința lui, numai pentru noi, toate aceste povești spuse cu inimă, de «mamă» vor muia inima copilului și va face din el un adevărat creștin, va face un bun român iubitor al Patriei, datorica cea mai mare. Atunci acest copil va fi un bun român și creștin nu cu numele, ci cu faptele, credința, inima și sângele. Mama poate găsi multe exemple frumoase fieleuate și inventate de ea, fie înfățișate din istoria neamului, cum ar fi: mama lui Ștefan cel Mare, cînd trimite pe fiul său din nou la oștire, il trimite jertfă.

Aceasta ar fi cea mai sfîntă povată și îndemn dat de mamă feciorului ei. Sau dragoste și iubire de aproapele nostru, cînd soția lui Neagoe, doamna Despina, își vinde podoabele scumpe și zice cu lacrimi în ochi: «De cît blestemul poporului nedreptățit, mai bine lipsa mea de acestea».

Ce n'ar putea prinde și învăța un copil, din această poveste spusă de mama? Dacă copilul este bine crescut, de mama lui, se cunoaște, se vede modul de a vorbi, apucăturile etc. Familia este cel dintăi loc, unde se poate învăța disciplina morală, avînd însă răbdare. Răbdarea cea dintăiu însușire, a oricărui om. Ce bine poate să facă mama nu numai copilului, dar și școlii. Dacă ea va crește pe copil de mic cu frica, va da Țării, un bun cetățean. Atunci șar îndeplini și șar face cu adevărat datorica, atunci vom zice că are cu adevărat un caracter național, ce fără aceste calități un popor nu poate avea bărbăția necesară în lupta pentru existență și nici nu se poate bucura de o adevărată libertate. Acolo unde mama n'a susținut și încălzit caracterul național, națiunea nu se poate susține, e ca și pierdută. — Iubirea de cămin este o iubire sfîntă, căci în cămin pălăie flacăra divină a iubirii, ce împreună cu mama leagă pe toți membrii familiei.

Mama de astăzi are toate drepturile în cămin; dar și datorica ce-i incumbă ca mamă și educatoarea sunt mari și pline de greutate și cari datorii nu se pot îndeplini cu succes, dacă femeia nu are cunoștințe temeinice de creșterea copiilor. Numai mama, poate face din fiii ei, oameni cinstiți. Căminul pă-

rintesc poate modifica și transformă sufletul celor ce-l înconjoară, cu ajutorul mamei. Eroul național Tudor Vladimirescu i s'a făurit sufletul de luptător neînfricoșat, într'un cămin familiar, dintr'un sat pierdut la poalele carpaților și în mijlocul unui popor împilat de suferințe seculare.

Acolo, în satul Vladimir din jud. Gorj, într'o căsuță părintească întunecoasă, cu acoperișul fuguiat, a cunoscut nevoile și suferințele neamului său, urmînd zi cu zi, munca aprigă a părinților săi Constantin Ursu și Ioana, strămoșii de biruri apăsătoare și nevoi. Acolo, în dumbrăvile din jurul satului natal, pe colnicele și plaurile Vladimireștii, în freamătul frunzelor și murmurul apelor, păzind blândește dobitoace ale tatălui său, i s'a plămădit ceas cu ceas, în liniștea și mareația naturii, sufletul lui aspru de răzbuțător al neamului românesc, împilat de Fanarioți. — La țară în mij-

locul naturii s'a format și se pot forma caractere și suflete naționale. Așa dar, mama de azi și cea viitoare trebuie și i se cere să aibă cunoștințe multiple și variate. În prima linie să fie o bună gospodină, să aibă cunoștințe de igienă; să aibă darul de a povesti copiilor fel de fel de povești, cari să distreze, să liniștească și să instruiască necontenit, cunoștințe religioase, cari să asigure în copil o bază morală.

La muncă, tineret, viitoarelor mame, școlari uniți-vă. Hai să schimbăm starea de astăzi, să pregătăm o lume mai bună, blîndă și cu o educație aleasă, mulțumind pe cei 800.000 de eroi, ce au îngrășat cu sângele lor, lunțile dela Mărăști, Mărășești și Oituz, făcînd-o pe aceasta din mică cum era, fată mare astăzi, purtînd mareațel nume de — «România-Mare»!

Alex. Dragnea învățător.

Din Ierusalim

Prin Locurile Sfinte

unde s'a născut, a pățimit și a fost înmormîntat Măntuitorul Lumii.

de Haglul-teolog: Grivas D. Cruceanu

|||

Peștera Agoniei.— Ceva mai jos de grădina Getsemani intrăm în așa zisa Grotă a Agoniei săpată în stîncă. Se zice că aci Iisus a scos sudori de sânge. Grotă conține două cavități cari primesc o slabă lumină de la o deschizătură a bolței. În interior se află mai multe altare împodobite cu flori și candelă cari ard neîncetat. Un franciscan ne explică rostul acestei grote și ne atrage atenția asupra unor frescuri destul de bine conservate rămase de pe timpul cruciaților.

Mormântul profetului Zaharia.— Urcăm Calea Sămbetei și dădurăm de o piramidă înprejmuită de coloane. Aci e mormântul profetului Zaharia... Pe creasta muntelui, distinsei o mănăstire rusească și o geamie turcească. De pe culmea cea mai înaltă, zării în vale Biserica Sfântului mormânt mialaua evreiască — cu pietrele lui Solomon — și moscheia Califului Omar... În depărtare se zărește o fașe albăstruie care este Marea Moartă, precum și un brâu argintiu, dispărînd neori în tușuri dese, și care este Iordanul. Fundul cel mai depărtat îl formează Munții Iudeei și Moab, cari se desemenază pe orizont amestecîndu-se cu cerul.

Cartierele Beduinilor. Ca aspect general, Ierusalim diferă cu totul de ori care alt oraș. Multe din străzi sunt arcate și sombre; cu înfățișarea unor ganguri nesfârșite. Iar deasupra acestor străzi se ridică ziduri înalte ca de cetate. Și în dosul acestor ziduri locuiește populația. Cartierele beduinilor format din stratele străme. Locuințele, în acest cartier, sunt aproape subterane. Pe lângă toate acestea, în Ierusalim sunt câteva hoteluri confortabile.

Dela orele 8 seara în sus nu mai vezi pe nimeni pe strade. În Ierusalim nu există viața de noapte și nici un fel de petrecere sau spectacol...

Dela Aprilie și pînă în Septembrie cerul e pururi senin. În Aprilie — cînd ne aflam aici, — nopțile erau atât de reci în cît am fost nevoiți să facem foc în sobă. În toiul verei chiar, căldură e suportabilă. Numai în zilele cînd bate vîntul de sud, care se urmește Simun, atmosfera

devine înăbușitoare. Dar aceste vînturi bat rar și trec repede... Iarna plouă aproape în fiecare zi, spre marea bucurie a locuitorilor, cari — cu modul acesta — își pot face provizii de apă în cisternele cu care sunt prevăzute toate casele. Uneori se întîmplă să și ningă, și atunci orașul se îmbracă cu vestmăntul imaculat al zăpezii.

Ierusalimul nu-i oraș de petrecere, ci de rugăciune. Aici, mai mult ca ori unde se întîlnesc la olaltă toate neamurile de pe pămînt. Creștinii vin să se roage la Mormântul Domnului; mohamedanii la Moscheia califului Omar, Evreii, vin să plîngă pe mormintele strămoșilor lor și pe ruinele vechiilor lor glorii.

Din volumul ce 'va apare în ediția III.

Femeia vrednică

«Femeia vrednică cine va afla, mai scumpă este una ca aceasta decît pietrele cele de mult preț. Nădăduște spre dansa inlma bărbatului ei, una ca aceasta nu se va lipsi de bune agoniseli. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată viața».

Agonisind lăună și in, face cu mîinile sale lucruri de treabă. Este ca o corabie, ce face neguțătorie, de departe adună avuțla sa.

Și se scoală de noapte, și gătește bucate casei, și dă de lucru slujnicelor; Văzînd moșie o cumpără și din rodurile mîinilor sale sădește vie. Încingîndu-și mijlocul său cu țarie, își îndrește brațul său la lucru. A prins gust că bine este a lucra, și nu se stinge lumînarea ei toată noaptea. Mîinile sale întinde spre cele de folos, și coatele sale le întărește la fus.

Mîinile sale le deschide săracului și hrană dă celui lipsit. Nu poartă grije de cele din casă bărbatului ei cînd se zăbovește undeva, că toți ai ei sunt îmbrăcați. Căte două haine a făcut bărbatului ei, și pentru ea îmbrăcăminte de vison și de porfir.

Gura sa deschide cu socoteală și după lege; și rînduială pune limbel sale.

Crescutu-ș'a fiii săi, și s'au îmbogățit, și bărbatul ei a lăudat-o. Plăceri mincinoase și frumuseți deșapte nu sunt întru ea»

Din pildile lui Solomon
D. D. Achimescu

Mitropolitul Dr. Konon și sufletul său

de N. C. Munteanu-Muntmarg

Cum sunt învinovați — neori — oamenii! Dacă ai crede tot ce se spune despre cineva — din ură și din motive nefasinate — ar însemna să iai piatra și să i-o arunci în cap. Dar, faptele unei personalități se cunosc, în plinul lor adevăr, nu când se săvârșesc, ci mai târziu. Ce s'a urzit împotriva fostului mitropolit primat Konon și împotriva unor personalități, au fost niște scornituri pătimate. Când cineva este învinuit de «rau român», înseamnă că viața și faptele învinuitului dovedesc aceasta. «Rau român» este acela care are sufletul îndepărtat de aspirațiile și de dragostea neamului din care face parte numai cu numele.

Dar cine a dat dovadă că și-a iubit neamul și Regele, înseamnă că a fost un bun român. Și Mitropolitul Konon a fost dintr-o astfel de familie. El nu și-a urât neamul și n'a urât împotriva Regelui. Se tot pune în sarcina Mitropolitului Konon învinuirea că a iscălit împreună cu alții un manifest în care se îndemna armata românească la trădare. Ori, Mitropolitul Konon n'a avut cunoștința de întregul cuprins al manifestului cu pricina, căci dacă l'ar fi cunoscut în întregime nu l'ar fi iscălit, chiar cu prețul vieții lui.

Nu se poate ca un om care a avut o viață curată, care și-a iubit neamul și Regele, să iscălească un asemenea manifest murdar.

Când Mitropolitului Konon și altora li s'a pus înainte manifestul spre semnare, nu cuprindea rândurile care îndemna armata română la dezertare și la supunere față de dușman. După ce au prins aceste iscălituri însemnate dușmanii au trecut în manifestul cu pricina, ce au voit. Iaca, așa stau lucrurile. Mitropolitul Konon și-a iubit neamul și a dorit înlăptuirea visului național; deci el n'a fost un trădător al aspirațiilor neamului românesc. Când într'adevăr așa este și că și-a iubit Regele, pe care unii de sub ocupația germană li voiau dat jos de pe tronul României, dăm aici telegrama Mitropolitului Konon, adresată Regelui Ferdinand în 1918, cu prilejul realipirii Basarabiei la Patria-Mumă:

«Majestății Sale Regelui Ferdinand I al României, Iași.

«Providența Dumneziescă ne-văzut conducând soarta popoarelor, cu toții trebuie să ne supunem acesteia. În aceste timpuri de restriște generală, toată omenirea trebuie să suferă pentru

SIMFONII DIN TRECUT

versuri de cunoscuta scriitoare DOAMNA SMARA, se găsesc de vânzare la Redacția ziarului «Cultura Poporului». Str. Regală No. 16, Prețul 80 Lei

Efectele fiziologice ale gazelor de luptă

Lecție ținută la 18 Ianuarie, 1920. Doamnelor dela «Crucea Roșie», Filiala Cluj

Cel ce a luat parte în războiul trecut, cel ce a urmărit activitatea nemăsurat de mare pe tărâmul distrugător, al popoarelor de azi pretinse civilizate — spre rușinea neamului omenesc, cel ce a cett rezultatul manevrei aeriene cu atac de gaze asupra Londrei și explozia de anul trecut, de gaz losgen din Hamburg nu se poate să nu se fi îngrozit și să nu-și fi pus întrebarea de ce va fi în viitor și cum ne vom putea apăra contra unor atari arme într'adevăr diabolice.

greșalele făcute, nici s'cumpă noastră Patrie nu a fost scutită de această pedeapsă dumneziescă. Bunătatea dumneziescă însă, din veacuri îndepărtate protejând neamul românesc, Ea, prin planurile sale nepătrunse de mintea noastră a rezervat României o puternică și încălzitoare rază de mângâiere și speranță.

În aceste timpuri de o nefericire generală, Provincia Basarabia, cea mai frumoasă și mai scumpă piatră din cununa Marelui Ștefan, răpită de mâini dușmane, acum se vede renăscută în locul său.

Basarabia, plânsă cu amar de părinții noștri, ne aduce astăzi neașteptate mângâieri sufletesti tuturor celor ce o vedem reînnoită în brațele scumpei noastre României. Marea și istoricul acesta eveniment, a fost rezervat ca să îndulcească zilele de amărăciuni sufletesti ale Majestății Voșre, dimpreună cu scumpa noastră Regină Maria, spre bucuria tuturor fililor Patriei. Motivați de toate cele petrecute în aceste zile mari, Noi, nu în cunoștință pozitivă și înconjurat de notabilități cu poporul și clerul Capitalei, astăzi am săvârșit un mare Te-Deum de mulțumire. Înălțând călduroase rugăcuni către Dumnezul părinților noștri, pentru unirea Basarabiei, dorind pacea și fericirea tuturor. Să trăiți Majestatea Voastră, providențial purtător al coroanei Marelui Ștefan, împodobit acum prin Basarabia, alături cu coroana de oțel a Marelui Rege Carol, făuriți peste Dunăre, prin vitejia și sângele martirilor Neamului. Să trăiască Majestatea Sa Regina Maria, Augusta Voastră iubită Soție, care este marea protectoare a tuturor instituțiilor filantropice din Patria noastră! Să trăiască iubitul nostru Prințepile Carol-Moștenitorul Coroanei, marea speranță a viitorului român, pe care viitor, Pronia Dumneziescă credem că-l va fi rezervat neamului nostru! Să trăiască scumpa noastră Patrie, România, mărită acum prin flica sa iubită, Basarabia! Să trăiască și să prospereze în veci Neamul Românesc, în unire și înțelegere cu toți binevoitorii săi.

(aa) Konon Mitropolitul Primat al României

Această telegramă se găsește publicată în gazeta «Steagul» No. 19 din 27 Mai 1918. Cititorii, citind cu luare aminte această telegramă vor rămâne încredințați de bunele sentimente pe care le nutrea Mitropolitul Konon, neamului românesc, Regelui și viitorului țării noastre. Cititorii, de bună credință, să judece în adâncime însulețita telegramă a Mitropolitului Konon. Cititorii să nu uite că această telegramă, adresată Regelui Ferdinand la Iași, a fost trimisă din București și trecută prin cenzura nemțească, deoarece Bucureștiul era sub ocupația dușmanilor în acea vreme.

Navele Mărilor

ISTORICUL NAVELOR

de D-I Comandor Buchholtz

(Pe drumul albastru au venit minunile vieții).

Bianco Ibanex

Inceputul legislației Maritime (secolul XIII-lea).

a) «Les Rooles d'Oleron» stabilite în evul mediu și completate în urmă, răspund necesităților de navigație, de comerț și jurisdicțiune maritimă.

«Maistrul», căci pe atunci nu se zicea comandant, de cât la acei de pe o navă de război, trebuia să dea probă de experiență, de curaj și de om fără pată.

— Contra maestrul (secundul de azi) era la provă la ancoră. În cazuri grave, la bord se consulta și «echipajul» (restul marinarilor).

Marinarii de atunci, în timpul drumului pe mare dormeau îmbrăcați și nu aveau voie să ia nevetele cu ei. Numai moartea și însurătoarea rupea contractul de angajament; așa că nu era rar să vezi un marinar învechit în navigație, găsind o logodnică de ocazie în ajun de plecare. În acest mod i se admitea debarcarea.

Maistrul avea dreptul să goniască de la bord pe marinarii nărăviți. În larg, se putea condamna la moarte, cu judecata făcută de ofițerii bordului, dar de obicei vinovatul era pus în fiare și adus în fața judecății în țară. Preotul era ambarcat la bord și avea postul său de luptă, împreună cu chirurgul, la piciorul catargului mare. Alături era și bărbierul care în timpul obișnuit «făcea părul marinarilor».

b) Pescuitul. Rezultatul pescuitului se împărțea în trei categorii:

Peștele Regal: nisetrul, somnul, calcanul, etc., în general peștele demn de masa regală.

Peștele gras: balenele, vițelul de mare, marsuinul, tonul, și alți pești din care se scoate untura.

Peștele Poporului, care iarna era pentru nobili și vara pentru țărani.

c) Liga Hanseatică a orașelor Lubek, Brema și Hamburg, în secolul al XIII-lea, asigură libertatea navigației maritime și impune «hărțile de bord» necesare unei nave în navigație.

Acestea sunt: «Certificatul de tonaj», constatând capacitatea absolută și capacitatea utilizabilă a navei, «Procesul verbal de vizită» în care experții portului arată starea de navigabilitate a navei, «Rolul» sau «Lista de echipaj» în care sunt înscrși toți îmbarcații, ofițeri, marinari, călători, «Manifestul» în care se scrie mărfurile îmbarcate la bord.

«Conosamentul» în care se arată volumul și greutatea mărfurilor, prețul transportului, condițiile de încărcare, responsabilitate, în caz de pierdere a mărfurilor sau navei. «Carta partită» sau «Contractul de închiriere» prin care se închiriaza magazinele navei. «Contractul de asigurare» al mărfurilor și navei.

În toate aceste acte se invoca Dumnezul, marele judecător și singurul protector.

Necredința nu făcea altă dată parte din marină.

Evul mediu, prin legislațiile sale, a lăsat marinei o mare moștenire în veacurile următoare.

Navele cu tunuri (secolul al XIV-lea). Din cauza războaielor continue, cari împedica comerțul maritim, navele cari s'au dezvoltat mai mult au fost cele de război. Acest lucru a dus în urmă și dezvoltarea comerțului pe mare. Navele de comerț erau și ele armate cu tunuri, pentru a se putea apăra la nevoie. Tunul a apărut în secolul al XIV-lea.

Toate tipurile de nave cu vele, din evul mediu, au ajuns la un tip unic, din care mult mai târziu a ieșit «nava de linie».

Prin apariția tunurilor, navele au crescut în deplasament (greutate totală) și s'a ajuns ca o navă să aibă până la 200 de tunuri; câte o sută în fiecare bord.

Mersul navelor cu vele primind vântul dintr'un bord și puțin spre provă, metod care da puțința ca nava să meargă «derivând sub vânt» și puțin înainte în direcția vântului, unde bate vântul în vânt, a început să se aplice în secolul al XV-lea. Pentru a merge în direcția vântului, nava trebuia să întoarcă după câteva timp bordul celalt, și să câștige astfel «în vânt» mergând în zig-zag. Acest fel de mers se numește «în volte».

BADĒA MEU

CÂNTEC POPULAR

Armonizat de A. Bona

Cor mixt

Badea mea frumos mai ești
Și nu te știu al cui ești
Și ce mai că mi-ai avut
De-așa măndru te-a făcut.

Și te-a știut legăna (bis)
De fi-1 gura ea mlerea (bis)

Când încep a săruța,
Nu te mai poți sătura,
Ca de vin dulce toamnă
Și de somn primăvara

Dușmanii semănăturilor

de Farmacist Colonel Gh. Grințescu

Mai mari ai satelor!

A soartă primăvara, munca câmpului începe, deci luați aminte! În todeauna buruienile sunt o nenorocire pentru sămânături și o jale pentru plugar, căci năpădesc aproape toate ogoarele, dela mare până'n cele mai înalte locuri de cultură ale munților.

În anul prielnic se înmulțesc consumă din pământ o mare parte din materiile nutritive necesare a hrăni sămânăturile.

Buruienile care secătuesc pământul, mai cu seamă primăvara, sunt numeroase. Între acestea avem: Ceapa ciorii cu flori albe sau Ceasornicul (Ornithogalum), Ceapa ciorii cu flori albastre (Muscari), Ceapa ciorii cu flori galbene (Goea) ori diferite feluri de vinețele cu florile ce se deschid la prânz (Veronicele). Toate împânzesc mai cu seamă sămânăturile de porumb, tocmai atunci când au mai multă nevoie de hrană și umezeală. Cu cât vremea trece și sămânăturile albe cresc, cu atât și dușmanii lor se ridică, căutând să le copleșească și să le răpună.

Printre dușmanii acestora, pe lângă cele de mai sus, remarcăm: Pîrul care-și întinde storiile sale, Rugii, se încrușează în toate părțile, Boziul, Pălamida (Cirsium arvense) se ridică ca o pădure pălcuri, pălcuri, Holbura (Convolvulus arvensis) ca și Măzărimea (diferite specii de Vicia și Lathyrus) se agață răsucindu-se după pai, adunând mănunchi de mămănușchi pentru a le sugruma, ca să poată pătrunde la lumină. Numai secerătorul știe, cu câtă jale adună fir cu fir grăul, orzul sau secara încurcate de acești dușmani, cari pentru a stăpâni locul necesar traiului duc luptă chiar între ele.

Urda Vacei (Lepidium Draba) populază mai cu seamă capetele ogoarelor și grădinile de pe lângă locuințe. Muștele sălbatic sau Romanța (Camomila inodoră) formează lanuri prin miriști și porumburi întârziate, mai cu seamă pe lunci și pe câmpia Dunărei.

Macul roș (Papaver Rhoeas) se întinde (în Iunie) pe deasupra sămânăturilor ca niște pete de sânge în partea de jos a județelor dunărene și dobrogene. Laptele Cucului (Euphorbia) Mărul Lupului (Aristolochia Clematitis) Salvia sau Jaleșul (Salvia silvestria), Hibiscus Trionum (Zamoșita) apoi rotocoalele cât roata carului purtate de vânt sau adăpostite de dosuri, spre toamnă le găsim mai pe toată câmpia Dunărei și Dobrogea numită Saratică (Salsola Kali) crește atât prin păioase cât și prin porumburi răpind pământului o mare cantitate de săruri de potasiu și sodiu.

Pe lângă acestea avem și alte categorii de buruieni, cari trăiesc în cantități mari, în unele regiuni, iar în altele deabia se întâlnesc. Așa, Morcovul sălbatic sau Rușinea fetei (Daucus Carota) este mai frecvent în Banat decât în altă parte. Susaiul (Raphanus Raphanistrum) e mai răspândit în județul Făgăraș de cât în allele; iar Conringia orientalis mai mult Odorhei și Arad, pe când Allium rotundum (Purul) inundă județul Sălaj și Satul-Mare. Așa am putea da o sumedenie de plante vătămătoare sămânăturilor, care pentru distrugerea lor se cere

numai ca, pământul să fie bine lucrat, ca timpul acestor lucrări să fie ales cât mai potrivit, iar lucrările de întreținerea sămânăturilor să nu se neglijeze, plivindu-se necontenit.

Sămânțele de semănat să fie curățite la ciuruire și trioare îndepărtând toate sămânțele străine.

Aceste reguli până acum se cunosc prea puțin sau de loc de agricultorii de azi. Cerealele obținute de ei, nici n'au văzut asemenea instrumente de curățire.

În aceste condițiuni cerealele noastre, nu pot avea prețul așteptat, din pricina impurităților.

Alară de aceasta impuritățile contribuie foarte mult și la micșorarea greutatei hectolitrică, ceea ce scade și mai mult valoarea cerealelor. În afară de aceasta, o cantitate prea mare de sămânțe străine lăsa în cereale sunt vătămătoare sănătății. Grăul în care a crescut multă Sălbăție (Lolium), prin măcinare dă o făina a cărei pâine produce amețea personalilor debile, iar în ovăz produce colici și slăbiciunea cailor.

Sămânțele de Pur, de Bifara dau făinei de grâu gust și miros puturos. Obsiga (Bromus) dă făinei o culoare particulară neplăcută. Muștarul, Rapita, Susaiul, fac ca făina să rânzească. Neghina (Agrostema) măcinată în făină este vătămătoare, iar în tărâțe și uruiala poate provoca chiar avorturi la animale.

Secara comută (Claviceps purpurea) sau tăcuțele de secară în anul prielnic se dezvoltă și transformă boabele de secară în tăcuține. Aceste boabe de tăcuține sunt vătămătoare în făină, căci mănucând o pâine provenită din mănecă făina ne poate da boala numită ergotism.

Lupta pentru stăpânirea buruienilor, nu se poate face cu ușurință. Ca să reușim este nevoie de timp, și de propagandă, pentru a face ca populația să vadă în buruieni dușmanii muncii lor. Agronomul, Preotul, Învățătorul, Agentul sanitar și intelectualii satului trebuie să le înșenească mijloacele de a cunoaște sămânțele și buruienile vătămătoare plugăriei. Ei sunt datori să-l ajute să cunoască plantele industriale casnice și comerciale, să cunoască plantele furajere, pe cele farmaceutice, oficinale și populare, ca unii ce sunt din cei mai apropiați de micii cultivatori săteni, pentru a le da sfaturi și a le pune în practică metodele aratului, prășitului, plivitulului și distrugerii buruienilor.

Lor le revine datoria să ia inițiativa de a se ocupa cu toate chestiunile necesare dezvoltării comunei lor, din toate punctele de vedere, pentru prosperarea și ușurarea traiului. Colecțiunile de sămânțe și herbariile bine întocmite la Casa asociației ca și sfaturile și îndrumările cad în sarcina mai marilor ai satelor, căci ele vor fi de cel mai real folos pentru săteni și elevii școalelor acelor comune.

Așa veți deveni sănațoși, cu stare și stăpâni în țara voastră!

Rugăm pe D-nii Colaboratori, a ne trimite articole mai SCURTE,

spre a fi publicate mai ușor

Într'o singură noapte și o spunem fără exagerare — se pot metamorfoza în fabrici de gaze de luptă, adevărate „laboratorii ale Morții” cum le numesc eu. Ele au o față albă, strălucitoare, plăcută, estetică de pace, și una neagră, urâtă, hidoasă, pătată de sânge și de emblema morții.

Știința însă pe lângă mijloacele de distrugere pe care le pune la îndemână anumitor capete, mai oferă neori cu aceiași grabă și mijloacele de apărare, de anihilare, de viață, de progres, de ideal.

Un gaz de luptă este un corp sau amestec de corpuri, fie lichide vaporizate sau pulverizate fie gazeoase, fie solide foarte fine, divizate, cari pot provoca leziuni de diferite categorii și intensități la organe sau piele, vii iritațiuni la ochi, nas, căile respiratorii, în așa fel ca ostașul să fie scos din luptă.

Eficacitatea unui gaz de luptă să determină și după gradul de toxicitate, grad care de altfel se stabilește după mai mulți autori foarte greu. În general prin doza toxică se înțelege o concentrație de vapori exprimați în grame pe m. c. de volum necesară a omorâ în 48 ore un animal care stă o jum. oră într'o atmosferă toxică.

Întrebuințarea gazelor de luptă se datorește războiului de tranșee. Considerațiunile de tactică militară determină întrebuințarea lor.

Cum multe din gaze sunt ținite secrete, sigur că noi ne vom ocupa de cele ce se poate vorbi.

Dr. Od. Apostol

Cititi și răspânditi «Cultura Poporului»

vre-o 24.000, le-a adaptat niște tuburi și la 22 April 1915, seara la Ypres, în sectorul Langemark (Flandra), prin surprindere pe un front de 6 Klm. trupe speciale dădură drumul clorului, omorând în chinuri pe Francezi, prin surprindere, că nu erau pregătiți cu mijloace de apărare.

Aceasta a fost prima întrebuințare a gazelor de luptă în războiul mondial.

Răstolind Buletinul evenimentelor pe zilele de 5—11 Iulie 1915 al Marelui nostru Stat-Major, am găsit o notă din care se vede că ziarul «Berliner Borsezeitung» din 12 Iunie 1915, întrucât Englezii ar fi întrebuințat înaintea Germanilor bombe de mână și cartușe cu gaze iritante pentru nas, gât, ochi și otrăvitoare.

Idela nu-i nouă Edmond Pilon și Dr. Lemaire, în «Mercure de France» din 18 August 1918,

scriu că în 1690, un magician a prezentat regelui, dar fără succes: «o invenție a unei licuore propriie a zăpăci pe inimic» Ludovic al XV-lea a refuzat, ba ceva mai mult, a obligat pe inventatorul Duprè, cel cu «lichidul infernal», să distrugă documentele în interesul umanității. (Mercure de France», 16. III, 1916, François Louis. Le feu gregeois.)

În 1865, când se făceau experiențe cu câini pe câmpul de la Châlons, ca să se vadă acțiunea gazelor asfixiante, Împăratul a declarat: «Mijloace așa de puternice și barbare nu vor fi niciodată întrebuințate de armata franceză căci e contra dreptului ginților». («Oeuvre» 31. IX.1918).

Germanii însă l-au întrebuințat și au impus și celorlalte națiuni a uza de atari mijloace de luptă. Războiul chimic e atroc.

Maiorul Victor Leleburu în lucrarea sa „L'Enigme du Rhin”, lucrare pe care am consultat-o, bazat pe statistice ajunge la o concluzie ce ni se pare curioasă și anume gazele au fost o armă mai puțin ucigașă față de celelalte.

Subiectul care tratează despre gazele de luptă este azi foarte vast și complex, mai ales. Ne este imposibil a-l condensa bine așa cum trebuie în două lecțiuni deaceia ne vom mărgini a vă expune numai cunoștințele absolute necesare.

Problema apărării populației militare se pare că-i aproape bine rezolvată, spre deosebire de aceea a apărării populației civile, în viitor foarte expusă și ea, poate mai mult ca cea dintâi, e abia în studiu.

Gravitatea negrăit de mare a problemei, apare și din faptul că sunt fabrici azi existente cari

Voesc să fiu Creștină

Dau cititorilor «Culturai Poporului», câteva rânduri arătând următoarele: În com. Căndești — Neamț, D-șoara Urtic, de religie mozaică, încredințată fiind de superioritatea ortodoxismului — trece la creștinism, botezându-se în Duminica Floriilor. D-șoara Urtic, nici nu voia să mai audă de sfaturile și tânguirile rabinului, a părinților și a rudelor, ci veselă repeta mereu «Voesc să fiu creștină» și «Eu sunt oia cea perdută, chemă-mă Mântuitorul și mă mântuiește». Aceste cuvinte le-a zis până în ziua de Florii, când în haină albă a pășit în fața cristei, primind Taina Botezului, oficiat de următorii preoți în sobor, Pr. V. Damașcan, Pr. Th. Lascăr, Pr. N. Comănescu și Pr. Ghe. Savin. Oficierea Botezului a fost cât se poate de înălțătoare.

Noua creștină primește numele de botez «Aurelia» și de familie Vrăncanu, fiind înconjurată de lume multă, toți în costume naționale, ceea ce dădea mai mult farmec acestei sărbători.

Nași au fost toți învățătorii Cercului «Al. Vlăduță», în

frunte văzându-se chipul apropiatului dascăl pensionar, Jănică Crivăț, înconjurat de colegii tineri: Gh. Munteanu, Gh. Capșa, Gr. Merticar, Spir. Barcan, N. Toma, D. Bordea și D-șoarele Maria Filiman, Sofia Eșcu și Elvira Dospinescu. Tresăltări de bucurie au cuprins pe toți câți se aflau acolo, când au auzit din gura D-șoarei — acum creștină — Aurelia Vrăncanu, cuvintele: «Sunt creștină»!

La acest botez a vorbit, Pr. Th. Lascăr despre «Superioritatea creștinismului față de celelalte religii», după care a vorbit foarte mișcător inv. D. Bordea, care a felicitat pe noua creștină în numele colegilor săi.

La urmă a vorbit și Preotul paroh N. Comănescu, care este un vrednic păstor a lui Hristos, arătând bucuria ce o simte în acele momente înălțătoare.

În strigăte de bucurie lumea s'a dus la casele lor, iar preoții, învățătorii și D-șoara Aurelia Vrăncanu, au luat masa împreună — bucurându-se.

Acest botez a fost zădă-

nicit mult timp de comunitatea evreiască din Buhuși, Bacău și P. Neamț, cari au subscris suma de trei sute mii lei D-rei, numai să rămână credincioasă mozaismului învechit.

La acestea toate, acum D-șoara A. Vrăncanu s'a împotrivit, prețuind cuvintele Sf. Scripturi, care sună astfel «Ce va tolosi omul de ar dobândi lumea toată și și va perde sufletul său, (Marcu 8/36) D-ra Vrăncanu, a ales partea cea bună care nu se va lua dela ea.

Seara s'a dat un bal la școala din Bărcănești, în amintirea acestui eveniment, care va fi mult timp pomenit de oamenii locului unde s'a petrecut.

D-șoara Vrăncanu, acum e creștină, e româncă, harnică, cinstită, gospodină, îmbrăcată țărănește, ceea ce ne bucură.

Fiecare dintre noi vede că lumina Sf. Evanghelii nu i ascunsă — sub obor — ci luminează calea multora, dând roade. Să ne bucurăm cu noua creștină.

Clement Fillmon

Un om de activitate

Dacă colțisorul de țară al Bucovinei și în special al Bucovinei de Nord, prin vitregia vremurilor a avut atât de mult de suferit, dacă aproape pe alocure se stinsese tot ce ne-a rămas ca obicei, cântec și limbă. Totuși, dacă dela alipirea Bucovinei, cei în drept și împuțniciți și-au dat prea puțin osteneală pentru românizarea acestei regiuni, cel puțin întâmplarea face câteodată mai mult decât orice voință. Astfel în orașul Coțmani care dela unire până în anul trecut învățământul primar suferea atât de mult, pe de-o parte fiindcă aproape tot corpul didactic este minoritar, pe de altă parte din cauza lipsei de local, căci localul școlii primare de băieți a fost aproape cu desăvârșire distrus în urma războiului.

Cu mari greutate și cu mari sforțări s'a reparat și o întâmplare binecuvântată a adus la aceasta școala nouă a Coțmanilor care dela unire până în anul trecut învățământul primar suferea atât de mult, pe de-o parte fiindcă aproape tot corpul didactic este minoritar, pe de altă parte din cauza lipsei de local, căci localul școlii primare de băieți a fost aproape cu desăvârșire distrus în urma războiului.

Cu mari greutate și cu mari sforțări s'a reparat și o întâmplare binecuvântată a adus la aceasta școala nouă a Coțmanilor care dela unire până în anul trecut învățământul primar suferea atât de mult, pe de-o parte fiindcă aproape tot corpul didactic este minoritar, pe de altă parte din cauza lipsei de local, căci localul școlii primare de băieți a fost aproape cu desăvârșire distrus în urma războiului.

Între adevăr, oricare trecător ce cunoaște acest oraș, ar constata imediat că învățământul primar a luat cu totul o altă înfățișare.

Di. Eus. Braba este un om de activitate, un om de spirit, de muncă și ispravă.

Școala primară de băieți din Coțmani ar putea fi exemplu pentru mulți.

Curățenia claselor și a tuturor tablourilor care îmbracă pereții claselor peste tot, îți arată mult gust și pricepere.

Absolvenții școlii vorbesc limba românească la perfecție și posed cunoștințe frumoase necesare unii cetățean în vremurile de astăzi.

O disciplină și armonie destul de frumoasă există în întreg corpul didactic.

Di. Eus. Braba, nu și-a restrâns priceperea și activitatea numai între zidurile școlii, ci și în afară de școală. Dă un dat din nou viață societății muzicale «Doina» din Coțmani al cărei președinte și dirijor artistic este.

Cu toate că mare parte din membrii societății muzicale sunt minoritari, doina și atâtea cântece naționale răsună de-și face impresia că te găsești în inima Moldovei. Di. Eus. Braba înaintea sărbătorilor Crăciunului a pregătit toți elevii școlii cu cântece, colinde și urături românești.

În seara Anului Nou puteai asculta cu drag urăturile românești însoțite de buhai, clopoței, împușcături, steaua, etc.

Coțmanul fusese lipsit de orice distracție, iar Di. Eus. Braba a găsit de cuvânt de

a aduce un aparat de cinematograf. Veniturile dela reprezentări sunt destinate nevoilor școlii.

În seara zilei de 9 Februarie a. c. D-nele și D-nii învățători sub președinția d-lui Director Eus. Braba au aranjat un bal mascat și costumat în sala primăriei din localitate.

Persoanele mascate în număr de aproape treizeci s'au prezentat de tul de bine.

Mișcarea culturală în județul Ilfov

Astăzi va avea loc în comuna Valea Dragului din județul Ilfov, desvelirea monumentului eroilor susnumitei comuni, morți pentru întregirea neamului.

Vor lua cuvântul reprezentantul guvernului, d-l prefect al județului, d-l sculptor Iordănescu, autorul monumentului.

Cu acest prilej d-l Radu Mislă, ziarist, va ține o conferință: «Simbolul și însemnătatea semnului văzut, ridicat pentru eroii întregirii neamului». După amiază va avea loc un festival artistic-cultural la

Sala a fost bine aranjată și bufetul bine asortat la care a contribuit toate familiile. Venitul a fost destinat elevilor sărmani. Dacă am mai avea mulți ca Dl. Director Eus. Braba, atunci cu un ceas mai de vreme, am ajunge la înfăptuirea unui ideal național pe care mulți l'au visat și îl visează.

Ion Gh. Lucescu

Deșertăciunea celor omenesți

Ori-ce bun creștin care merge regulat la sfânta biserică, aude dela preoți că toate lucrurile omenesți sunt vremelnice și deșarte. Ele vin și se trec. Astăzi apar și mâine se distrug. Și în adevăr, azi vezi pe un om oarecare care este cinstit, slăvit și laudat de către semenii săi. Nu trece multă vreme când același om este bărfit și disprețuit, în cele mai multe cazuri, tot de către aceia cari ieri îl slăveau și îl cinsteau. Chiar de nu se va întâmpla așa ceva, totuși, după un scurt timp va veni pe neașteptate moartea și slava sa va dispăre în mormânt.

Vezi pe un altul care azi are un mare rol în societate, fiind spaima inferiorilor și și mâine producându-se o schimbare, îl vezi rob și prizonier poate chiar al acelora, față de cari ieri inspira teamă și tremur.

Și mai mult încă, observăm pe un frate al nostru care azi are averi mari și se bucură; construiește imobile și e proprietar de multe moși, iar mâine flămând și desculț, neavând nici un acoperiș unde să și adăpostească trupul.

Da! Dacă vom cerceta în mod serios și vom lua în seamă tot ce se petrece în jurul nostru, vom constata că toate cele pământești sunt nestatornice și schimbătoare,

neprezentând nici o siguranță. Se risipesc ca fumul și se distrug ca o pânză de păianjen. În schimb însă, cele spirituale, adică lucrurile sufletului, nu se prezintă tot astfel, fiind cu totul contrare acestora. Ele sunt sigure, adevărate și stabile nesuferind nici o schimbare.

Așa dar, dacă cele pământești sunt provizorii și deșerte iar cele spirituale veșnice și infinite, care din aceste două trebuie preferate și către care din acestea trebuie îndreptată atențiunea noastră?

Ori-ce bun creștin va răspunde: Către cele spirituale și numai către acestea.

Deci frați creștini, de azi înainte, să îndepărtăm de la noi grija către care lucrurile temporale și deșarte, să dispunem voluptatea (plăcerea simțurilor) și nesașiul, averea peste măsură și tot ce ne procură plăceri trecătoare și multumire vremelnice, îmbrățișând virtutea și pietatea.

Să ne silim a ne produce multumire îndepărtând de la noi ori-ce rău sau păcat și să ne curățim inima de ori-ce spurcăciune a trupului și a sufletului după cum ne poruncește Sf. Apostol Pavel, pentru a ne învrednici de bunurile cele veșnice, nestrăicicioase și cerești. Preot E. Nicolaide

INFORMAȚIUNI

Din Tară

— La Cernăuți, un țaran, care ținea foarte mult să se serbeze Paștile pe stilul vechi, adică, contra hotărârilor sfintului Sinod; a început a umbra dintr'un loc în altul, sfătuiră poporul să ține Paștele la 5 Mai. Cîștigînd de partea lui cîțiva oameni, s'au dus la preot, i-au luat cu forța cheile bisericii spre a-l împiedeca de a sluji învierea pe stil nou.

Dumnezeu însă l'a pedepsit, căci tocmai în ziua Paștilor i-a murit soția. Preotul a voit s'o îngroape, însă sateanul n'a vrut să dea cheia bisericii ca să scoată prapurii: Preotul văzînd aceasta, a hotărît s'o înmormînteze fără prapuri, punînd pe un om să-i ducă înainte o cruce dela cimitir. Țaranul însă mîniindu-se s'a repezit la omul ce ducea crucea și a slărămat-o. Lumea la vederea aceasta a început să-l biestene.

Răspata a venit imediat, căci țaranul a înnebunit pe loc și a fost dus la un spital.

Ascultați ce a pățit? Deci paștii poruncile celor mari ai bisericii și vă supuneți lor.

— **Faptă laudabilă.** Domnul Profesor Universitar V. Bujoreanu din Iași, a donat 2 milioane lei Universității de acolo și anume: 1 milion pentru facultatea de științe, iar celalalt milion pentru facultatea de medicină.

Prima donație va purta numele «Natalia și Vasile Bujoreanu», iar a doua «Olga Buzion-Contă».

Din venitul acestor sume, se vor da burse studenților harnici ai celor două facultăți.

Laudă se cuvîne acestor oameni de bine.

Situația Agricolă

— **Starea timpului.** Prima jumătate a lunii Martie a fost caracterizată prin temperatură scăzută și prin lipsă de precipitații atmosferice. Între 15 și 31 Martie timpul s'a încălzit, iar zăpada allată pe câmpuri s'a topit cu repeziune. În județele din Bucovina, nordul Basarabiei, Moldovei și Transilvaniei s'au înregistrat ninsoși și ploa parțiale, în restul țării însă și mai ales în șesul Dunării umiditatea solului a rămas insuficientă.

În primele zile ale lunii Aprilie a nins din nou în tot cuprinsul țării, stratul de zăpadă nu s'a putut însă menține decât în munți, prin topirea lui pământul a primit un aport de apă prețios. Inundațiile parțiale din Basarabia, Moldova și unele regiuni ale Transilvaniei n'au cauzat agriculturii decât pagube nefsemnate.

Situația agricolă se prezintă astfel în diferitele ținuturi ale țării:

Bucovina. Nu s'au putut începe muncile agricole, câmpul fiind încă în bună parte acoperit cu zăpadă. În județele bucovinene semănăturile de toamnă n'au suferit din cauza gerului, ele fiind în tot cursul iernii bine adăpostite sub un strat gros de zăpadă.

Basarabia. În județele din nordul și centrul provinciei înghețul în general nu a cauzat pagube culturilor de toamnă; au avut de suferit numai semănăturile făcute pe terenurile accidentate, unde zăpezele au fost spulberate de vînt. În Tighina, Cetatea-Albă și Ismail pierderile pricinuite semănăturilor de rigurile jernei nu se pot încă stabili cu precizie, pământul fiind încă în mare parte înghețat. Ville neîngropate au degerat, cele îngropate au eșit nevătămăte din iarnă. Campania agricolă de primăvară nu a început încă, condițiile meteorologice fiind neprielnice.

Moldova. O apreclere exactă a pierderilor suferite de însemnăturile făcute cu grâu, orz și seacă de toamnă nu se poate face decămdata de oarece vegetația nu este încă începută. În nordul Moldovei și în regiunea carpatică stratul de zăpadă a fost suficient de gros pentru a apăra culturile de influența vătămătoare a ge-

lului, în județele dintre Siret și Prut însă semănăturile au fost expuse intemperțiilor și au eșit rărîte din iarnă. Dintre pomii nucii, caișii și pierșorii se resimt de pe urma gerului, deasemenea au fost vătămăte viile neîngropate. La începutul lunii curente s'au pornit arăturile și însemnăturile în județele Tecuci și Cuvurului, în restul provinciei muncile n'au început încă, locuitorii în așteptarea deschiderii campaniei de lucru se ocupă cu căratul gunoierului pe câmp.

Muntenia, Oltenia, Dobrogea În regiunea muntoasă situația semănăturilor de toamnă este satisfăcătoare; în județele de șes, unde suprafețele destul de întinse au rămas necoperite de zăpadă, culturile au suferit pagube cari variază după așezarea locurilor și după epoca când s'au făcut semănăturile. Dintre diferitele culturi de toamnă rapița se prezintă mai slab. Viile, cu excepția celor neîngropate n'au avut de înregistrat de cât stricăciuni puțin importante iar dintre pomii, recolta nuci și caișii este în bună parte compromisă. O evaluare mai exactă a pierderilor cauzate de înghețuri se va putea face mai târziu, vegetația fiind în prezent prea puțin înaintată. În Oltenia, în județele de șes ale Munteniei, precum și în unele regiuni ale Dobrogei s'au început arăturile și semănatul orzului și al ovăzului în ogoarele de toamnă.

Transilvania. Zăpada căzută din abundență în Transilvania a ferit semănăturile de toamnă de urmările daunătoare ale gerului. Numai în unele regiuni ale județelor: Maramureș, Mureș, Trei Scaune, Brașov, Târnava Mare, Făgăraș, Caraș, Sălaj, Someș și Satu Mare se semnalează pierderi pricinuite mai ales orzurilor neacoperite de zăpadă sau desvelite de vînturi. În principalele județe agricole: Bihor, Arad și Timiș Torantal grăul nu a suferit stricăciuni și se prezintă excepțional de frumos.

În majoritatea județelor au început lucrările de primăvară: arăturile, semănatul mazărei borcogului, ovăzului, orzului de primăvară etc. Lucrările se execută în condiții satisfăcătoare.

Starea vitelor. În general situația sanitară a vitelor este satisfăcătoare, în schimb în unele județe, și în primul rând în Basarabia, se simte lipsă de nutrețuri, astfel că animalele domestice au eșit slăbite din iarnă.

Recapitulăție. În rezumat situația agricolă a țării, la începutul lunii Aprilie, este următoarea: Semănăturile de toamnă au eșit în general bine din iarnă. Au suferit pierderi din cauza înghețurilor orzurile și mai ales rapița din terenurile rămase necoperite de zăpadă în șesul Dunării, sudul Moldovei și Basarabiei și în unele regiuni din centrul și nordul Transilvaniei. Grăul chiar în ținuturile mai puțin favorizate, a rezistat gerului și se prezintă în chip satisfăcător. Muncile agricole deși întârziate, se execută actualmente cu multă sârguință și în condiții mulțumitoare. Situația vitelor poate fi considerată ca bună.

Numărul animalelor domestice. Statistica animalelor domestice pe anul 1928 fiind încă încheiată, suntem în măsură să cunoaștem efectivul vitelor aflate în țară în luna Noiembrie a anului trecut.

Situația numerică a diferitelor specii în 1928 și în 1927 se prezintă astfel:

	1928	1927
Cai	1.944.700	1.939.438
Boi	4.435.697	4.552.166
Bivol	189.641	192.268
O	12.800.576	12.941.051
Capra	386.045	418.616
Porci	2.831.524	3.075.782

Se constată deci la toate speciile o scădere a efectivului lor; numai la cai se înregistrează un spor de 5.262 capete sau 0,3%. Numărul boilor a descrescut cu 116.469 unități sau 2,5%, a-

cela al bivolilor cu 2.627 capete sau 1,4%, al oilor cu 141.475 capete sau 1,1%, al caprelor cu 32.571 unități sau 7,8% și al porcilor cu 244.258 capete sau 7,9%.

— Dl. Ministru de interne a trimis tuturor prefecturilor de județe și poliției ordin circular, prin care oprește pe orice autoritate sau funcționar administrativ să se ocupe cu desfacerea broșurilor, tablourilor, bilete de loterie. Deasemenea autoritățile comunale și județene nu vor considera ordinele de recomandare ca obligatorii în vederea facerii unui plăți din fondurile respective pentru cumpărări de cărți, etc.

— **Ministerul lucrărilor publice** a obținut din împrumutul de stabilizare suma de 500 milioane pentru refaceri și reparații de pavaje, poduri și șosele, mai ales pentru regiunea Basarabiei și Maramureșului.

— **La Ministerul de război** s'a întrunit o comisiune, formată din delegați ai Ministerului de Agricultură și Ministerului de Război, care lucrează la stabilirea unui tip de tractor agricol, care să servească atât intereselor agriculturii, cât și intereselor armatei — pentru transportul tucurilor.

— **Comunismul** a luat proporții în țara noastră. Ziarele cotidiene ne-au adus în ultimul timp știri foarte alarmante. La Timișoara manifestările cu ocazia congresului comunistilor, cu întorsăturile lui revoluționare, Consiliul comunal fatreg comunist al com. Vulcan, conspirația sovietică în comuna Iașlac, care a fost la timp descoperită, și întreaga propagandă incendiară prin ziarele comuniste — societate ale Blocului muncitor-țărănesc, etc. — trebuie să ne trezească din letargia încrederii în neîncălcătoarea pericolelor comuniste.

Guvernul actual a luat măsuri drastice pentru reprimarea orărilor tendințe și manifestări comuniste.

Plățiți abonamentul

— În diferite locuri ale țării apele răurilor sunt în creștere, altele revărsându-se peste semănăturii, producând pagube.

— **Donații.** Dl. Alecu Anastasiu din Tecuci a donat o casă mare în valoare de 2 milioane pentru azilul bătrânilor lipsiți de mijloace și 500 mii lei în numerar pentru construirea noului local de teatru în Tecuci.

— **Inscrierea la Congresul Internațional de Agricultură.** Biroul comitetului de organizare aduce la cunoștință:

1. Excursiunile în România sunt rezervate numai streinilor.
2. Inscrierea la congres implică o taxă de 1000 lei alară de membrii corpului agronomic, corpului silvic și corpului veterinar, pentru care taxa e de 400 lei.
3. Membrii congresului, vor avea acces la toate sediile, vor purta insigna congresului și vor primi gratuit toate publicațiile de ordin științific ce se vor edita în vederea congresului.

O foale se scoate cu multe greutate. Cheltuielile sunt așa de mari în timpul de față, încât fără ajutorul abonatului foala este adesea între viață și moarte. De acela rugăm serios pe toți abonații și sprijinitorii acestei foli, cari sunt în urmă cu plata abonamentelor, să ne trimeată sumele rămase, căci numai așa foala aceasta va putea duce mai departe făclia culturii în rândurile largi ale neamului.

Din Străinătate

— **Date din Grecia.** În timp de un veac, (1828—1928) populația Greciei a sporit cu 5.451.284 locuitori; iar suprafața teritoriului cu 7.9484 km. p.

Densitatea populației dela 16 locuitori pe km. p. la 40.

— **Cancerul se vindecă.** Dr. F. Eudler, medic șef al Institutului cancerului din Berlin, într'o conferință ținută la Viena, arată avantajele metodei sale în tratarea cancerului. Metoda susnumitului medic are foarte mare succes, nefolosindu-se nici de medicamente, nici de operație pentru vindecarea cancerului.

Se extrage sânge din vinele bolnavului, se prepară cu acesta un ser din care se elimină toxinele (aici e esența metodei) și după 24 ore se introduce în stăngele bolnavului. Tratamentul durează 3—4 săptămâni.

— În America, un uragan a făcut ravagii însemnate, semnalându-se pe: 43 morți și câteva sute de răniți.

— **Starea grăului de toamnă în Statele Unite.** — Starea acestei culturi este în general bună. Rezervele de umiditate ale solului sunt abundente, iar câmpul începe să înverzească. În statul Kansas culturile au suferit oarecare pagube.

— **Recolta porumbului în Uniunea Africă de Sud.** — După prima evaluare făcută, recolta porumbului din anul agricol curent se ridică la 18.641.000 chintale. Față de prima evaluare din anul trecut (19.661.000 chintale) se constată o scădere de 5,2 la sută, însă față de evaluarea definitivă din același an (17.429.000) se înregistrează o creștere de 7 la sută. Comparativ cu recolta mijlocie a ultimilor cinci ani precedenți (15.327 mil. chintale), recolta a crescut cu 21,6 la sută.

— **Polonia.** — Suprafața cultivată cu grâu de toamnă se ridică la 1.351.500 hectare, și este cu 1,1 la sută mai mare decât întinderea corespunzătoare din 1917. Cu se care de toamnă s'au însemnat 6.059.900 hectare, deci cu 2,2 la sută mai mult decât în anul precedent.

— În localitatea Lenzig, din Cantonul Bern, patru copii rămași singuri acasă, s'au jucat cu chibrituri. S'a produs un foc care a distrus toată casa.

Nu mai copil a putut fi salvat; ceilalți trei au fost compleș arși.

Nu vă lăsați niciodată copii singuri în casă, căci se știe ce poate se poate întimpla.

— **Țigări lungi** de un metru se fabrică în Berlin. De cumpărat nu le poate decât omul bogat, dar de lumat le-ar fuma și cel sărac. Vorba e că au așezat și gărele pe bețe crăcănate, ca să le poată fuma.

— O mașină născocită în America, face un lucru minunat și anume: taie porumbul, îl strînge, îl rupe coceanul, desface stivulele, pe cari le încarcă într'un camlon ce vine în urma mașinei.

— Parisul va fi cel dintâi oraș care va clădi o stradă cu două etaje. Subt o stradă din centrul orașului se va construi un tunel de un capăt la altul, Tunelul va fi de lărgimea străzii. Sus va continua circulația de toate zilele, iar prin tunel vor trece cu mare viteză automobilele, având să vitezească în anumite puncte.

Un astfel de proiect se face și la Londra. Aici se lucrează planuri pentru o intensă rețea de străzi subterane, care să urmeze direcțiile actualelor artere principale de circulație.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.

— După cum se anunță de Kazan, se va introduce în curând alfabetul latin în republica tătară. După programul stabilit vor fi văta alfabetul latin în primul sfert din anul următor.